

16. Mehmet Koçer

Emekli Diyanet İşleri Başkanlığı başmüfettişi

Eski Diyanet İşleri başkanlarımızdan Tayyar Altıkulaç'ı ilk defa 1978 yılı Haziran ayında, yurt dışından dönünce tanımıştım. Bugünkü gibi hatırlıyorum: “Koçer, hakkında güzel şeyler duydum ama seni yeteri kadar tanımıyorum, bana kendini biraz anlatmalısın” demişti.

Daha sonraları uzman, dış ilişkiler müdürü ve Kopenhag Din Hizmetleri müşaviri olarak onun emrinde, ayrıca birlikte bulunduğumuz Danimarka ve İsviçre Türk Diyanet vakıflarında genel kurul ve denetim üyeliklerinde yakından çalışma fırsatı buldum. Kendisinden çok şey öğrendiğimi ve bundan gerçekten mutluluk duyduğumu belirtmeliyim. Doğruluk, emrinde dürüst çalışanları koruma ve destekleme, kamu ve vakıf menfaatini âzami derecede koruma gibi şeyler onun belirgin özellikleriydi. Birkaç anımı kısaca nakletmek isterim.

1. 1984-1985 yılları. Kopenhag'a din hizmetleri müşaviri olarak atanmıştım. 1973-1978 yıllarında sosyal yardımcı (din görevlisi) olarak bulunduğum bu şehirde kurduğum dernekler ve oluşturduğum cemaat, çeşitli adlar altında ayrıışmışlar ve birbirlerinin mescitlerine gitmez olmuşlardı. Yoğun bir çalışma ile bunları bir araya getirdim, ancak fiilen birliğin sağlanabilmesi için, içinde mescit de bulunan bir kültür merkezine ihtiyaç vardı. Şehir merkezinde dört katlı bir bina buldum, değeri 2.500.000.- Danimarka kronu (DKR) idi. Fakat bu iş için elimizin altında 2.5 TL dahi yoktu. Başkanımıza telefonla durumu bildirdim. 2.500.000.- DKR'nun Türkiye Diyanet Vakfı tarafından gönderilip gönderilmeyeceğini sordum. Ve iki – üç gün içinde bu binayı alabilmemiz için karar vermemiz gerektiğini sözlerime ekledim. Cevabı şu oldu:

- “Kardeşim! benden 2.5 TL mi istiyorsun? Bu kadar parayı bu kısa süre içinde ben nereden bulup göndereyim?”

Ben haddimi biraz aşarak aynen şu cevabı verdim:

- “Böyle bir yardım yapılmazsa vatandaşlarımızın bölünmüşlüğü önleyemeyiz, ben de burada fonksiyonel bir görev yapmaktan mahrum olurum.”

Benim bu sözüm üzerine “bir dakika” dedikten sonra telefonu kapatmadan birileriyle kısa bir süre konuşmuş, sonunda sanki mucizevî bir sonuç ortaya çıkmıştı.

- “Bu parayı size üç gün içinde adınıza düzenlenmiş bir çek olarak gönderiyoruz.”

Bu sözü duyduğumda dünyalar benim olmuştu.

- “Hocam, bir aksama olursa hem cemaat, hem büyükelçilik ve hem de Danimarka makamları nezdinde mahcup oluruz.”

- “Sana bu sözü ben söylüyorum. Adım da Tayyar Altıkulaç!”

Bu cevabı gerçekten kulaklarımla duymuş, böyle bir başkanla çalışmanın gurur ve onurunu yaşamıştım. Gerçekten iki – üç gün sonra banka kanalıyla adıma düzenlenmiş bir çekle 2.700.000.- DKR gönderilmişti. 200.000.- DKR'unu da Slagelse Camii'nin satın alınması için kullandık.

Adıma gönderilen bu çeki büyükelçimize gösterdiğimde gözlerine inanmamış, “Kardeşim, siz devlet misiniz, bu kadar parayı Türkiye'den nasıl getirirsiniz? Ben bunun yüzde birini bile bakanlıktan getiremiyorum. Bu kadar yüksek bir meblağ bir kişiye nasıl gönderilir?”

diye sormuş, ben de bu soruya karşılık, “Kurumumuzda bu miktardan daha çoğu için biz birbirimize güveniriz” cevabını vermişim.

2. Yine 1984-1985 yılları. Diyanet’ten çıkışlı ve Devlet Bakanı Mehmet Özgüneş imzasıyla aldığımız bir yazıda; nezdinde Diyanet tarafından gönderilmiş din görevlisi bulunan cami derneklerinden, din görevlisi bulunmayan camilerde görevlendirilecek din görevlilerine aylık ödeyebilmek için oluşturulacak fona katkı olmak üzere 500.-’er Alman markı (DM) istenmişti. Yirmi din görevlisinin görev yaptığı dernek yöneticileriyle ve cemaatle yaptığım görüşmelerde bu paranın hangi ihtiyaç için kullanılacağını anlattım. Kendi camilerinde görev yapan din görevlilerinin aylıklarının devlet tarafından karşılandığını, kadro yetersizliği sebebiyle Avrupa ülkelerindeki diğer cami ve mescitler için böyle bir katkının gerekli olduğunu izah etmeye çalıştım ve çoğunlukla da ikna ettim. Yanlış hatırlamıyorsam Köge şehri cami derneği başkanı bu parayı vermeyeceğini bana söylediği gibi, diğer derneklerin de ödememesi için toplantılar yaptığımı öğrendim. Bunun üzerine bu kişiye, söz konusu miktarın ödenmemesi durumunda görevlisini geçici bir süre için müşavirlik emrine alacağımı söyledim. Beni şikâyet edeceğini bildiğim için başkanımızı (Altıkulaç) telefonla arayarak durumdan haberdar ettim. Başkan sözleriyle beni desteklediği gibi, “Mehmet Bey, hizmetin gereği ne ise onu yap” diyerek dimdik arkamda durdu.

Ertesi günü görevliyi müşavirlik emrine aldığımda dernek başkanı gelerek, beni başkana şikâyet edeceğini söyledi ve başkanın telefon numarasını istedi, ben de verdim. Üç – dört gün sonra bana tekrar geldiğinde, “Beni başkana şikâyet ettin mi?” diye sordum. Aldığım cevap, memuriyet hayatım boyunca en gururlu ve onurlu anlar yaşamama sebep olan bir cevaptı. Dernek başkanı, “Mehmet Koçer 500.- DM aidat ödemediğimiz için görevlimizi aldı, bu yüzden şikâyetçiyiz” dediğimde başkan bana, “Mehmet Koçer Danimarka’da Diyanet İşleri başkanı olarak beni temsil ediyor. O, Danimarka’nın Diyanet İşleri başkanıdır, ne diyorsa onu yapın ve dediklerine uyun” dedi diyerek görüşmesini hikâye etmişti. Böyle bir başkanla çalışmanın onur ve gururuna kim ne diyebilir?

Başkan Altıkulaç’ın dernek başkanına verdiği bu cevap diğer derneklere de örnek oldu ve kendilerinden alınan bu aidatlarla, Danimarka dahil olmak üzere Avrupa ülkelerindeki birçok cami ve mescidin görevli ihtiyacı karşılandığı gibi müşavirliğin ve benim halk nezdinde hizmet gücümün arttığını şerefle hissetmişim.

3. Ben 1995 yılı Haziran ayında yurt dışı görevinden döndükten bir – iki yıl sonra aynı göreve başkanlıkta yüksek dereceli bir arkadaşımız atanmıştı. 1996 yılında bu ülkedeki vakfın genel kurul toplantısı için Altıkulaç Hoca ile birlikte bulunmuştuk. Çalışmalarımızı bitirdikten sonra Altıkulaç evinin güvenliği için bir alarm cihazı satın almak istediğini söylemiş ve birlikte bir büyük stor markete gitmiştik. Yanımızda söz konusu müşavir de vardı. Sonuçta bir alarm cihazı seçtik ve Altıkulaç bu cihazın ücretini ödemek için kasaya yaklaştığında müşavir arkadaşımız ısrarla bu ödemeyi kendisinin yapmak istediğini söyledi. Ama hoca bunu kabul etmediğini kesin bir dille ifade etti. Etti ama müşavir sınıf arkadaşı olduğunu ileri sürerek kendi cebinden ödeyeceğini de birkaç kere söyleyince araya ben girdim ve “Hocam! Arkadaşınızı kırmayın” dedim. Bunun üzerine müşavir şahsî hediyesi olarak -yanlış hatırlamıyorsam- 200-250.- USD değeri olan bu cihazın parasını ödedi ve makbuzu cebine koydu. O günkü tarihi ve takribî fatura tutarını ben beynime kaydettim.

İki yıl sonra aynı toplantıya gittiğimizde, Tayyar Bey’in ricası üzerine bu faturanın vakıf kayıtlarına girip girmediği araştırdım. Sanıyorum, benden iki gün sonra aynı yere gelecek olan

Altıkulaç Hoca da kendisine yaptığım veda ziyareti sırasında bu olayı hatırlamış ve benden bu konuyu araştırmamı istemişti. Sonuçta, başka harcamaların içinde kamüfle edilmiş şekilde bu paranın vakıf hesabından ödendiğini tespit etmiş ve çok üzülmüştüm. İki gün sonra aynı şehirde bulduğumuz Altıkulaç'a bunu bildirdiğimde onun üzüntüsü benimkini de katlamıştı. Ve hoca anılan miktarı derhal ödedi ve para vakıf hesabına yatırılmış oldu. Söz konusu müşaviri de telefonla arayarak yaptığı işin ne kadar yanlış olduğunu ona anlatmaya çalışmıştı. Bu arada müşavirin açık bıraktığı bir hesapla ilgili olarak da kendisini sıkıştırdığını ve bir an önce bu açık hesabın belgelerini göndermesini istediğini de hatırlıyorum.

4. Sene 1989. Diyanet İşleri Başkanı Mustafa Sait Yazıcıoğlu, Danimarka Türk Diyanet Vakfı'nın olağan genel kurulu vesilesiyle Kopenhag'a gelmişti. Altıkulaç Hoca da bu kongrede hazır bulunuyor ve mütadî olduğu üzere titizlikle vakıf hesaplarını inceliyordu. Bu sırada ben de yanında bulunuyor, Başkan Yazıcıoğlu ise ayakta geziniyordu. Altıkulaç bana dönerek, "Sayın Koçer! Yurt dışındaki bu çalışmalarımızın mükâfatını inşallah öteki âlemde görürüz" dediğinde, Yazıcıoğlu kendisine, "Hocam! Türkiye'deki çalışmalarınız için mükâfat beklemiyor musunuz?" diye sormuştu. Bunun üzerine verdiği cevap bana oldukça ilginç gelmişti ve şöyle idi: "Sayın başkan! Türkiye'deki çalışmalarımızın karşılığını maaş olarak alıyoruz. Yurt dışı çalışmalarımızın ise maddî hiçbir karşılığı yok ve bu işler sırf Allah rızası için yapılmaktadır."

Altıkulaç Hoca hakkında yazmam gereken daha pek çok şey var. Ama burada daha fazla yer işgal etmemin doğru olmadığını düşünüyorum. Son olarak söylemeliyim ki Tayyar Altıkulaç devlet adamlığı kişiliğiyle, titiz çalışmalarıyla Diyanet'i devlet kurumları arasında seçkin ve saygın bir yere getirmiş, çalışanlarını yetiştirmeye çalışmış, devlet ve vakıf kesesinden yapılan harcamalarda tırtırlı bir kuruşun dahi yerli yerinde harcanmasına özen göstermiş ve yurt dışı din hizmetlerinin inşası ve yaygınlaşmasında yeri doldurulmaz çalışmalar yapmıştır. Kendisine Diyanet mensupları ve halkımız çok şey borçludur. Bundan sonraki hayatında kendisine başarılar ve sağıklar diliyorum.